

Slovní úlohy – dělení a násobení

Cíl materiálu:

Cílem tohoto materiálu je naučit žáky pracovat se slovními úlohami a procvičit si dělení a násobení čísel do deseti.

Obsahový cíl:

- Žák se podle schématu postupných kroků naučí počítat slovní úlohy
- Žák si podle přehledné tabulky uvědomí, zda bude příklad na dělení či násobení
- Žák vypočítá slovní úlohy a napíše odpověď

Jazykový cíl:

- Žák se naučí hledat v textu slovní úlohy důležité informace
- Žák porozumí pojmům *Xkrát více*, *Xkrát méně*
- Žák vytvoří odpověď na otázku ve slovní úloze

Jazykové prostředky:

- Konkrétní jazykové prostředky, které dopomohou žákovi k vyjádření obsahu (např. začátky vět, slovesa, jazykové vazby):

Co	Proč
krát více krát méně přečtu úlohu, hledám otázku / informace píšu informace / odpověď počítám příklad ...mámá ... kolik má?	k vyřešení slovní úlohy

Slovní zásoba: více, méně, autíčka, gumičky, pastelky, okna, koruna, zuby, štetce, svetr, barvy, svačina, sušenky

Materiál byl ověřen na žácích ze 3. třídy, přítomen byl devítiletý chlapec z Mongolska. Díky podpoře klíčovými vizuály zvládl počítání i zápis slovních úloh sám.

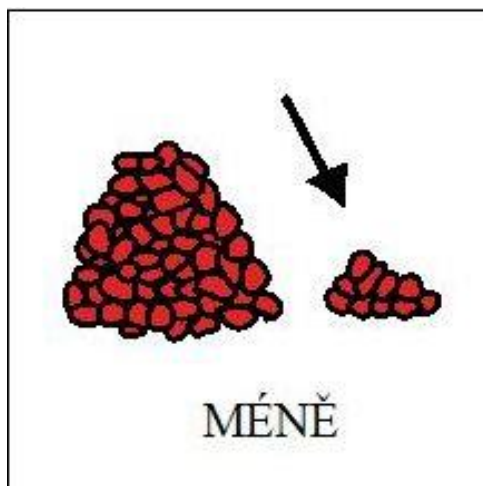
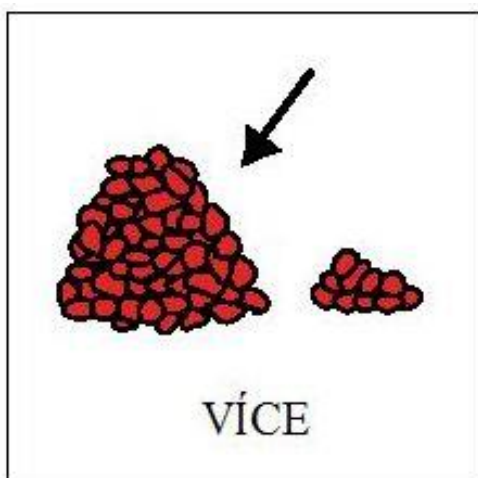
Podrobnější popis průběhu hodiny:

1. Na začátku hodiny učitelka napíše na tabuli dvě tabulky, žáci si je přepíší do sešitu. Cílem tabulek je pochopení principu, kdy se používá dělení a kdy násobení. Jedná se o klíčové vizuály. Více se o nich dozvíte na <http://www.inkluzivniskola.cz/cizinec-v-bezne-tride-aneb-pedagogika/klicove-vizualy-kv>.

číslo	3 krát více	5 krát více
3		
5		
6		

číslo	3 krát méně	4 krát méně
12		
24		
36		

2. Společně se třídou doplní vždy první sloupec, učitelka klade důraz na klíčová slova **více** a **méně**, která jsou pro početní operaci zásadní. Pro žáka s OMJ může použít obrázky upravené podle webu <http://www.iocresco.it/pecs/category/867-comparativi.html>, aby porozuměl smyslu sdělení. My jsme použili dva kelímky s vodou – v jednom bylo více a ve druhém méně vody. Žák s OMJ pochopil smysl klíčových slov. Žáci si zbytek tabulky doplní sami a pak společně zkontrolují. Tabulka zůstane na tabuli a žáci mohou při počítání slovních úloh pomocí tabulky zjišťovat (ověřovat, kontrolovat), o jakou operaci se jedná.

Autorka: Kristýna Titěrová, 2013

3. Učitelka představí dětem klíčový vizuál **počítáme slovní úlohy** (viz příloha v PDF). Může viset jeden velký exemplář ve třídě, nebo mají do každé lavice jeden. My jsme zvolili druhou variantu. Žáci si mohou vizuál schovat na příště do desek. Učitelka společně se třídou projde společně jednotlivé kroky. Pak si je vyzkouší při řešení ukázkové slovní úlohy.

4. Nakonec mají žáci úlohy (viz příloha č. 1) na jednom místě (např. vzadu na skříňce nebo na katedře) a chodí si postupně každý pro jednu, kterou vypočítá a vrátí. Slovní úlohy jsou o konkrétních žácích ze třídy a o běžné slovní zásobě, žák s OMJ jim díky tomu rozumí. Můžete proto slovní úlohy přizpůsobit realitě vlastní třídy. Děti to baví. Pokud je v úloze neznámé slovo, vysvětlíme nebo ukážeme význam. Slovní úlohy jsme vytiskli dvakrát, aby jich bylo dost. Žáci si tedy museli psát i číslo úlohy, aby je nepočítali dvakrát.

Příloha 1: Slovní úlohy:

1. Vašek má 5 autíček. Jarda jich má 5krát více. Kolik aut má Jarda?
2. Eliška má 9 gumiček, Kačka jich má 3 krát více. Kolik gumiček má Kačka?
3. Honza má 4 pastelky, Ure jich má 3 krát více. Kolik pastelek má Ure?
4. Dům má 6 oken, škola má 6 krát více. Kolik oken má škola?
5. Ondra má na svačinu 2 sušenky, Zdenda jich má 4 krát více. Kolik sušenek má Zdenda?
6. Nikola má 24 korun, Denisa má 3 krát méně. Kolik korun má Denisa?
7. Martin má 56 knih, Jeník jich má 8 krát méně. Kolik knih má Jeník?
8. Denisa má 25 štětců, Bára jich má 5 krát méně. Kolik štětců má Bára?
9. Maminka má 32 zubů. Babička má 4 krát méně. Kolik má babička zubů?
10. Kristýna má na svetru 12 barev, Sára jich má 6 krát méně. Kolik barev má Sára na svetru?